

Bedrijfsspecifieke Broshuis leerlijn slaat brug tussen onderwijs en toekomst

In de regio Kampen is een nieuwe leerlijn vernoemd naar het bedrijf waarmee wordt samengewerkt. Zo laat het onderwijs zien dat ze samenwerken met bedrijven uit de regio en zet trailerfabrikant Broshuis zich in voor de promotie van de technieksector.

Voor Arjen Kloosterman, teamleider bij Broshuis, is het heel simpel. Het bedrijfsleven moet verbinding zoeken met het onderwijs. "Er is een grote kloof tussen onderwijs en de werkvloer. Daarnaast hebben we te maken met vergrijzing in de techniek, er is een aanwas nodig van jonge nieuwe krachten." Daarom hoefde het bedrijf niet lang na te denken over de deelname aan het STO-plan van de regio Kampen.

"Natuurlijk hoop je dat leerlingen zich voor de leerlijn inschrijven en sommigen in de toekomst misschien wel collega's worden, maar dat is niet ons hoofddoel. We willen vooral ook jongeren enthousiasmeren over techniek, en de sector promoten. Het draait niet alleen om eigenbelang", aldus Kloosterman.

Trigger

Er zijn in Kampen veel klassiek geschoolde bedrijven, vertelt programmamanager Arjen Hendriks. "Er is minder aandacht voor technologie. Toen we met STO begonnen, vroegen we Broshuis om co-financier te worden. Zij waren recent nog in het nieuws geweest omdat ze een grote order hadden binnengehaald van het Amerikaanse ministerie van Defensie." Broshuis bouwt onder meer opleggers voor zwaar materiaal, zoals tanks, en is wereldwijd bekend. Ze bieden een mengelmoes van metaal, elektra en hydrauliek, zo omschrijft Hendriks.

Deze order zorgde ervoor dat ze per direct vijftig man extra technisch personeel nodig hadden.

"Dat was voor ons een trigger om dat ook aan de subsidieverstrekker te melden: STO is nodig omdat het bedrijfsleven om personeel roept", vertelt Hendriks. "Hoe trek je personeel aan voor een specialistische branche?" De medewerkers zijn enthousiast over het bedrijf, de open dagen trekken veel mensen. "Broshuis wil net als wij dat leerlingen worden voorbereid op een bestendige toekomst in de techniek."

Met twee gemotiveerde partijen, bleek het vooral van belang dat de behoefte van het bedrijf en het onderwijs verbonden werd. Maar dat is niet altijd eenvoudig. "Op school leren ze bijvoorbeeld met apparaat A lassen, maar het bedrijf werkt met apparaat B. Dat zijn uitdagingen", aldus Hendriks. Dat het bedrijf gemotiveerd is om mee te denken, en zich bewust is van haar maatschappelijke positie in de regio, helpt daarbij. "Het gaat om de toekomst van de inwoners van de regio."

Niets te verdienen

Het onderwerp dat altijd terugkomt is het imago van techniek, en de rol dat dit imago speelt in de keuze voor techniek. Dat merkt ook Arjen Kloosterman. "We horen dat ouders zeggen dat er niets te verdienen is

in de sector. Het heeft een negatieve klank om op een verjaardag te vertellen dat je zoon of dochter in een werkplaats werkt."

Volgens Hendriks wordt er vaak te moeilijk gedacht over techniek. "Een paperclip is een gebogen stukje staaldraad, eenvoudig maar handig. Breng de communicatie over techniek terug naar de essentie, dan krijgen ouders en leerlingen er een beter beeld van." Om de beeldvorming een handje te helpen, heeft de regio onder meer TechLabs neergezet. "We hebben deze zo ingericht dat er allemaal dingen staan die er niet als techniek eruitzien. Het ruikt er niet naar motorolie, ziet er niet industrieel uit. Daardoor worden hun vooroordelen ook niet bevestigd."

De leerlingen zijn in groepen te verdelen, aldus Hendriks. "Er zijn kinderen die al weten dat ze techniek willen kiezen. Er is een groep die al weet wat ze niet willen, zij willen dat vooral bevestigd krijgen om een betere keuze te maken. Maar een grote groep weet helemaal niet wat ze willen. Zij moeten vooral een beetje feeling krijgen met techniek, het voelen." Daar speelt ook beeldvorming een rol bij. "In de zorgwereld is ook technologie aanwezig, maar jongens zeggen dan al snel dat het niet voor hen is. Maar noem je zo'n richting Techniek & Zorg in plaats van andersom, dan helpt dat mogelijk ook mee."

Er wordt daarnaast nog altijd lacherig gedaan over het vmbo. "Op het PO wordt een keuze voor 70 procent beïnvloedt door moeder, en die wil liever een kind die voor TL kiest", zegt Hendriks. "Maar kies je nu voor techniek en technologie, dan kies je ook voor een heel bestendige toekomst. Want wat zijn de meeste bedrijven tegenwoordig nog zonder techniek?"

Mogelijkheden bundelen

Met als gezamenlijk doel om leerlingen op een goede toekomst voor te bereiden, werd de leerlijn uitgedacht. "De leerlijn moet ook de positie van een

lokaal bedrijf versterken, dat vraagt om onderwijs met programma's en toetsen die passen bij wat het bedrijf van werknemers vraagt. Van lassen, meten, hydrauliek en elektronica, tot installatietechniek. Samen werd gekeken hoe mogelijkheden gebundeld konden worden, en ook inde markt gezet konden worden", aldus Hendriks. "Dan kan je dingen gaan realiseren."

De leerlingen die voor de leerlijn kiezen, volgen op de school een programma dat in de context van Broshuis past, legt Clemens Rekveldt, projectleider STO voor het VIA in Kampen, uit. "Er zijn twee keuzedelen gezocht die aansluiten bij het programma, één over metaal en één over mobiliteit. In plaats van dat de leerling met bijvoorbeeld een standaard laswerkstuk bezig is op school, maakt hij nu een werkstuk dat aansluit bij de trailerbouw van Broshuis." Daarnaast zijn er ook uitwisselingen, werknemers van Broshuis komen naar de school voor een les, en leerlingen bezoeken het bedrijf. "Daardoor komen leerlingen vroeg in aanraking met een groot bedrijf en zien ze wat daar allemaal gebeurt. Ook de docenten die het bedrijf bezoeken kijken er hun ogen uit."

Vakspecialisten

De docenten worden als vakspecialist en pedagogisch deskundige in contact gebracht met de vakspecialist van het bedrijf. "Zij bespreken bijvoorbeeld wat het bedrijf de komende jaren van werknemers verwacht, welke werkzaamheden daarbij horen", aldus Rekveldt. Vervolgens kan worden gekeken hoe dit goed kan aansluiten op het onderwijs en de aan te leren vaardigheden.

Ook voor de docentstages moet je stevig in je schoenen staan, is gebleken in het verleden." Uiteindelijk moeten de scholen en bedrijven zich ook vooral verbinden aan elkaar, en niet via een persoon. Want als die persoon vertrekt, loop je meteen een achterstand op, aldus Hendriks. "De afstand van de praktijk gaat dubbel zo hard. Maar je wil een brug slaan zodat beide kanten er iets aan hebben."

Daarom moesten er passende oplossingen gevonden worden. Broshuis heeft een lasserij met lascabines, de leerlingen krijgen op school het keuzedeel praktisch booglassen. De leerling kan vervolgens een onderdeel van een trailer lassen, maar mag dit niet zelf doen bij Broshuis door een leeftijdsrestrictie. Daarom komt de leerling naar het bedrijf en krijgt een rondleiding, en ziet in de praktijk waar het onderdeel dat hij gaat maken voor gebruik wordt, om vervolgens op school het onderdeel in elkaar te zetten. Vervolgens komt er een werknemer op school het onderdeel controleren. Zo wordt gezamenlijk gewerkt aan het behalen van de benodigde competenties en doet de leerling dezelfde soort werkzaamheden als de werknemers bij Broshuis.

Brug slaan

Alleen een rondleiding met een klas leerlingen in een bedrijf is niet voldoende, aldus projectleider Rekveldt. "Het is niet blijvend en biedt geen borging. Maar met deze leerlijn kiest een leerling echt voor opdrachten die bij een bedrijf aansluiten. En andersom maakt het bedrijf tijd vrij zodat werknemers ervoor kunnen kiezen om zich ook deels op lessen te kunnen richten."

Het is ook erg leuk om een brug te slaan tussen het bedrijfsleven en het onderwijs, vindt Kloosterman. "Ik denk dat we elkaar nodig hebben, nu nog meer dan voorheen. We moeten techniek tastbaarder maken, korter op de bal zitten. Ook vanuit de scholen naar het bedrijfsleven toe, ze moeten vaker bij ons op bezoek komen."

Bij Broshuis is er veel mogelijk en dus krijgen docenten ook de vraag: wat heb je van ons nodig? "Ze zijn dan voorzichtig in het roepen van dingen, maar wij kunnen altijd kijken wat er mogelijk is. Dat is ook juist goed voor die wisselwerking."

Meer samenwerkingen

Komend schooljaar wordt er met de Broshuis leerlijn gestart, twee leerlingen hebben zich tot nu toe aangemeld. "Het is goed om klein te beginnen", aldus Rekveldt. "Het eerste jaar kunnen we kijken hoe het gaat, wat de verbeterpunten zijn en alles ervaren." Het plan is om de komende jaren meer leerlijnen uit te rollen, in samenwerking met andere bedrijven. "Daarbij kijken we hoe een bedrijf kan aansluiten bij bestaande keuzevakken, zo hoeven we geen keuzevak voor een bedrijf te ontwikkelen."

Bij aanvang van STO is geconstateerd dat het stellen van harde doelen lastig is, legt Hendriks uit. "Het aanbod van leerlingen gaat achteruit, dus je moet goed weten waar op in te zetten. Als er 10 procent meer kinderen techniek kiezen, maar er zijn in totaal minder leerlingen, dan krijg je geforceerde doelen."

Ons doel is dus vooral dat kinderen zicht krijgen op de algemene technische vaardigheden, en wat technologie en techniek kan betekenen. Dan kunnen zij een gerichte keuze maken."